

Standardy Ochrony Dzieci

Fundacja Autyzm Polska

ul. Wysockiego 62, 15-167 Białystok

Standard I. POLITYKA: Fundacja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

- a. Polityka dotyczy całego personelu, w tym terapeutów.
- b. Rada Fundacji zatwierdziła Politykę, a za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiada Prezes Zarządu Fundacji Autyzm Polska.
- c. Prezes Zarządu wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki. Rola oraz zadania tej osoby są jasno określone (Załącznik nr 1 i Załącznik nr 2).
- d. Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu (Załącznik nr 3 i Załącznik nr 4),
 - sposób reagowania w fundacji na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia (Załącznik 5 i Załącznik nr 6),
 - zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko (Załącznik nr 7)
 - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych. (Dzieci nie mają dostępu do Internetu. Pracownicy przestrzegają procedur związanych ze Standardami Ochrony Małoletnich - zobowiązanie załącznik 9)
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci (Procedury RODO – oddzielny dokument).
- e. Polityka jest opublikowana (na stronie www.fundacjaautyzm.pl) i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne (Załącznik nr 8 i Załącznik nr 9).

Standard II. PERSONEL: Fundacja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Standardy podstawowe:

- a. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje .
- b. Fundacja uzyskała dane z Rejestru Sprawców Przepisów na Tle Seksualnym o każdym członku personelu oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacje z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskała oświadczenia całego personelu dotyczące niekaralności lub braku toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.
- c. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu fundacji z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania w placówce są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.
- d. Fundacja zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników fundacji, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
 - procedury „Niebieskie karty” .

Standardy uzupełniające:

- e. Cały personel fundacji pracujący z dziećmi i ich opiekunami jest przygotowany, by edukować:
 - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem
 - opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
- f. Personel dysponuje materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz je aktywnie wykorzystuje.

Standard III. PROCEDURY: W fundacji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

- a. Fundacja wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu organizacji, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
- b. Fundacja dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom (Załącznik nr 8)

Standard IV. MONITORING: Fundacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.**Standardy podstawowe:**

- a. Przyjęta polityka ochrony dzieci jest weryfikowana - przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Standardy uzupełniające:

- b. W ramach weryfikacji polityki fundacja konsultuje się z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami. (Kwestionariusz wywiadu z rodzicem)

Standard V. Zasady udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom Polityki do zapoznania się z nią i stosowania (Załącznik nr 9).

Wszelkie dokumenty/procedury/polityki związane z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich są udostępniane personelowi, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.

Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej Fundacji Autyzm Polska pod adresem: www.fundacjaautyzmpolska.pl.

Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z ww. dokumentacją po zawarciu umowy zlecenia.

Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są z ww. dokumentami każdorazowo na początku realizacji projektów (udokumentowane na listach podpisami rodziców).

Zapoznanie się z ww. dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Powołanie osoby odpowiedzialnej za monitoring realizacji Polityki.

Dyrektor powołuje osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki w Fundacji Autyzm Polska,
ul. Wysockiego 62, 15-167 Białystok.

.....
(imię i nazwisko, stanowisko pracy)

.....
(pieczęćka i podpis prezesa Fundacji Autyzm Polska)

ZAŁĄCZNIK NR 2

Monitoring standardów.

PYTANIA	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w fundacji, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
6. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
7. Czy znasz metody i narzędzia edukacji dzieci i rodziców w zakresie przeciwdziałania ich krzywdzeniu?		
8. Czy masz dostęp do danych kontaktowych placówek i instytucji zajmujących się pomocą i ochroną dzieci?		

ZAŁĄCZNIK NR 3

Procedura kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

Cel procedury: zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim poprzez skuteczną kontrolę kandydatów na pracowników z zakresu ich niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji:

- a) Przedstawiciel fundacji dokładnie zapoznaje się z informacjami o kandydacie/kandydatce, mając na celu poznanie jego/jej kwalifikacji oraz stosunku do wartości podzielanych przez fundację, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności (CV, rozmowa, wywiad, „z polecenia”).
- b) Fundacja dba o to, aby osoby zatrudnione posiadały odpowiednie kwalifikacje oraz były wieloaspektowo bezpieczne dla dzieci (dyplomy, zaświadczenia).

2. Dane osobowe i identyfikacyjne:

- a) Fundacja zbiera niezbędne dane, w tym imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe kandydata/kandydatki i przetwarza je w celach przeprowadzenia rekrutacji.
- b) Fundacja posiadająca dane identyfikacyjne pracownika jest w stanie skutecznie monitorować personel.

3. Sprawdzenie w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym:

- a) Przed dopuszczeniem do pracy, posiadając niezbędne dane identyfikacyjne, fundacja sprawdza kandydata/kandydatkę w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym.
- b) Rejestracja w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym jest dostępna na stronie: rps.ms.gov.pl

4. Zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego:

- a) Fundacja wymaga od kandydata/kandydatki zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego lub złożenia oświadczenia o niekaralności.
- b) Zaświadczenie/oświadczenie to jest niezbędne aby móc zatrudnić kandydata na stanowisku, na którym wymagana jest praca z dziećmi.

5. Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich.

- a) Kandydat/kandydatka składa oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich.
- b) W oświadczeniu zawarte są informacje dotyczące niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz zobowiązanie do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w fundacji.

ZAŁĄCZNIK NR 4

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci.

Ja, legitymująca/y się dowodem osobistym o nr oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Oświadczam, że jestem świadoma/-y konsekwencji złożenia nieprawdziwego oświadczenia. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującej w Fundacji Autyzm Polska, ul. Wysockiego 62 w Białymstoku i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
data, podpis

ZAŁĄCZNIK NR 5

Zasady i procedura podejmowania interwencji (w obecności prezesa Fundacji Autyzm Polska) w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie.

A. Podejrzenie przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od podejrzanej osoby,
2. Natychmiast zawiadom policję – nr tel. 112 lub 997.
3. Podaj wszystkie istotne informacje, w tym dane osobowe własne, dziecka, podejrzanej osoby oraz szczegóły zdarzenia.

B. Jednorazowa przemoc fizyczna lub psychiczna:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby krzywdzącej.
2. Zakończ współpracę lub rozwiąż umowę z osoba krzywdzącą dziecko.
3. W przypadku przemocy – zawiadom policję lub prokuraturę na piśmie.

C. Inne przestępstwa lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Poinformuj policję lub prokuraturę na piśmie o możliwości popełnienia przestępstwa.
3. Opisz szczegóły zdarzenia i podaj wszelkie dostępne informacje.

D. Zachowanie pracownika po interwencji:

1. Zareaguj zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami.
2. Współpracuj z organami ścigania i innymi zaangażowanymi instytucjami.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią (przemoc rówieśnicza) – w obecności prezesa zarządu Fundacji Autyzm Polska.

A. Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Porozmawiaj osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego.
3. Powiadom sąd rodziny lub policję na piśmie o możliwości popełnienia przestępstwa.

B. Inna przemoc fizyczna, psychiczna lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Porozmawiaj osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego.
3. Zgłoś potrzebę wdrożenia działań naprawczych **prezesowi zarządu** Fundacji Autyzm Polska .
4. W przypadku powtarzającej się przemocy – powiadom sąd rodzinny.

ZAŁĄCZNIK NR 6

Schemat interwencji (w obecności prezesa zarządu Fundacji Autyzm Polska) w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna.

A. Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od podejrzanego rodzica/opiekuna.
2. Zawiadom policję – nr 112 lub 997.
3. Podaj wszystkie istotne informacje, w tym dane osobowe własne, dziecka, podejrzonej osoby.

B. Zaniedbanie lub niewydolność wychowawcza:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka.
2. Porozmawiaj z rodzicem/opiekunem.
3. Powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego.
4. W przypadku braku współpracy – zawiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

C. Inne przestępstwa lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka.
2. Porozmawiaj z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie.
3. Powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego.
4. W przypadku braku współpracy – zawiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.
5. Złóż na piśmie zawiadomienie do policji lub prokuratury.

D. Zachowanie pracownika po interwencji:

1. Reaguj zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami.
2. Współpracuj z organem ścigania, ośrodkami pomocy społecznej i innymi zaangażowanymi instytucjami.
3. Złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

1. „Niebieskie Karty” zakłada nauczyciel, który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskie Karty” warto podjąć po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem terapeutów).
2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.
5. Działania z udziałem ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.

6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B”.

7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).

8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

ZAŁĄCZNIK NR 7

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, w szczególności dotyczące zachowań niedozwolonych wobec małoletnich.

Personel placówki:

- szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy,
- pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub opiekunowie prawni, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania,
- traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się rozumieć jego potrzeby i rozwijać jego możliwości,
- poprzez działania pedagogiczne i własną postawę, wspomaga ucznia w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni go współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu,
- wychowuje ucznia w duchu odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów,
- uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie postaw prorodzinnych ucznia,
- wychowuje swoich uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.

Stosunek pracowników do ucznia cechuje: życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.

Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w ocenie i traktowaniu każdego ucznia bez względu na okoliczności.

Komunikacja z dziećmi

- W komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek.
- Należy słuchać uważnie dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/ jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy je o tym poinformować.
- Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy mu to jak najszybciej wyjaśnić.
- Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych. Można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
- Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

Działania z dziećmi

- Należy unikać faworyzowania dzieci.
- Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
- Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

Kontakt fizyczny z dziećmi

- Każde noszące znamiona przemocy działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
- Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy się kierować zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
- Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.
- Nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.

ZAŁĄCZNIK NR 8

- Policja - tel. 997
- Sąd Rodzinny - tel. (85) 66 56 222
- Centrum Interwencji Kryzysowej – tel. 85 740 39 11, 85 740 39 98
- Ośrodek Pomocy Społecznej – tel. 85 879 7950
- Placówki ochrony zdrowia (pogotowie ratunkowe) – 999
- Numer alarmowy - 112